

Sprawozdanie

z realizacji zadań zawartych w Gminnej Strategii Rozwiązywania

Problemów Społecznych dla Gminy Różan na lata 2021-2030

za okres od dnia 1 stycznia 2023r. do dnia 31 grudnia 2023r.

Uchwałą Nr XXXVII.238.2021 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 30 grudnia 2021 r. przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Różan na lata 2021-2030. Ten ważny dokument jest elementem lokalnej polityki społecznej zmierzającej do poprawy jakości życia mieszkańców gminy.

Cel strategiczny 1.

Tworzenie zintegrowanego systemu działań na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin

Pracownicy socjalni OPS prowadzą na bieżąco rozeznanie środowiska w zakresie funkcjonowania rodzin, w tym szczegółowe rozeznanie sytuacji bytowej rodzin dysfunkcyjnych i o bardzo niskich dochodach. Rodziny dysfunkcyjne objęte są pracą socjalną, a rodziny o bardzo niskich dochodach otrzymują pomoc finansową stosownie do potrzeb, obowiązujących przepisów i możliwości finansowych gminy.

W 2023 roku przyznano i wypłacono świadczenia pieniężne dla 112 świadczeniobiorców, ogółem na kwotę 251.872,64 zł, w tym:

- zasiłek stały dla 34 świadczeniobiorców na kwotę 194.648,90zł,
- zasiłek okresowy dla 16 świadczeniobiorców na kwotę 25.228,56 zł,
- zasiłek celowy dla 22 świadczeniobiorców na kwotę 10.543,25 zł,
- specjalny zasiłek celowy dla 40 świadczeniobiorców na kwotę 21.451,93 zł.

OPS realizował również świadczenia niepieniężne. Pracą socjalną objęto 216 osób. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacono 30 osobom na kwotę 15.987,38 zł. Opłacono posiłek dla 190 świadczeniobiorców w kwocie 137.895,60 zł. W 2023 r. dokonano jednego pochówku za kwotę 700,00zł (szczątki ludzkie).

Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał również:

- zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,
- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe),

- zasiłki pielęgnacyjne,
- świadczenia pielęgnacyjne,
- zaliczki alimentacyjne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- składki na ubezpieczenia emerytalno – rentowe,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- świadczenie rodzicielskie,

Łącznie wypłacono 4467 świadczeń na kwotę 1.155.697,00zł

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 r. wypłacał także świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy w kwocie 12.459,55zł.

W 2023 roku wydano 56 rodzinom Karty Dużej Rodziny dla 124 osób. Na realizację tego zadania wydano kwotę 1065,00zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Różanie wypłacał dodatki mieszkaniowe, w całości z budżetu gminy Różan w kwocie 128.608,93 zł dla 48 rodzin i gospodarstw domowych.

OPS we współpracy z placówkami oświatowymi, pomagał rodzicom w rodzinach mających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Poradnictwo rodzinne realizowane było poprzez terapię rodzinną odnoszącą się do szeroko rozumianych problemów funkcjonowania rodziny, w tym problemów wychowawczych oraz problemów opieki nad osobą niepełnosprawną. Osoby zainteresowane kierowano do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Mazowieckim.

W 2023 roku mieszkańcy gminy Różan skorzystali z:

- poradnictwa psychologicznego – 0 porad,
- poradnictwa rodzinnego – 41 porad,
- poradnictwa prawnego – 7 porad.

W 2023 r. asystent rodziny współpracował z 11 rodzinami, przejawiającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze, w których przebywało łącznie 30 dzieci. Dziesięcioro dzieci z terenu Gminy Różan zostało umieszczonych w zawodowych i niezawodowych rodzinach zastępczych, na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego w Makowie Mazowieckim

i Okręgowego w Ostrołęce. Gmina Różan partycypowała w ponoszeniu kosztów za dzieci w łącznej wysokości 78.975,94 zł

W pomieszczeniach Dziennego Domu "Senior+" funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego pod nazwą „Świetlica opiekuńczo – wychowawcza”. Zajęcia pod opieką wychowawcy odbywają się we wszystkie dni robocze w godz. 14:00 – 18:00. Jest przeznaczona dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, ale przychodzą do niej również dzieci z tzw. rodzin „normalnych”. Integracja tych dzieci jest trudna, ale bardzo korzystna dla wszystkich uczestników.

Świetlica zapewnia dzieciom pomoc w nauce, rozwój ich zainteresowań, organizację czasu wolnego poprzez ciekawe i kształcące zabawy oraz zajęcia sportowe. Jej mankamentem jest brak stałej i efektywnej współpracy rodziców dziecka z pracownikiem świetlicy. Zajęcia w świetlicy opiekuńczo- wychowawczej i w GOUK to wspaniałe alternatywne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież z naszej gminy.

Cel strategiczny 2.

Zmniejszenie rozmiarów bezrobocia i ubóstwa

Wszyscy świadczeniobiorcy pomocy społecznej, będący w wieku aktywności zawodowej oraz stosunkowo dobrym stanie zdrowia, pozostający bez pracy, są obejmowani przez OPS aktywizacją społeczno - zawodową w różnych możliwych formach. Kierownik i pracownicy socjalni OPS w każdej rozmowie z klientem oferują kilka wariantów rozwiązania jego trudnej sytuacji życiowej, adekwatnych do możliwości klienta.

Są to między innymi: aktualne oferty pracy, oferty szkoleń i kursów umożliwiających podniesienie kwalifikacji lub zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych, ewentualnie pomoc w skompletowaniu dokumentacji niezbędnej do orzeczenia niepełnosprawności. Zorganizowanie pomocy sąsiedzkiej lub objęcie usługami opiekuńczymi osób niepełnosprawnych również umożliwia domownikom podjęcie pracy zawodowej, nawet poza miejscem zamieszkania.

Ze względu na bardzo ograniczony miejscowy rynek pracy, poszukujemy ofert pracy poza gminą Różan. Udostępniamy klientom posiadane oferty, korzystanie z telefonu służbowego i Internetu.

W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Makowie Mazowieckim Ośrodek Pomocy Społecznej w Różanie umożliwił zatrudnienie 4 osób w ramach czasowych umów o pracę (3 umowy w ramach prac interwencyjnych oraz 1 w formie robót publicznych).

Celem podnoszenia kompetencji i kwalifikacji 2 osoby skorzystały z dofinansowania szkoleń w ramach Krajowego Funduszu Szkoleń realizowanego przez PUP w Makowie Mazowieckim.

Cel strategiczny 3.

Tworzenie systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych

Objęto 32 osoby standardowymi środowiskowymi usługami opiekuńczymi w miejscu ich zamieszkania.

W domach pomocy społecznej przebywało 9 osób, za pobyt, których gmina dopłaciła kwotę 371.093,60 zł. Koszty te byłyby o wiele większe, gdyby nie to, że 1 osoby przebywa w ZOL, gdzie gmina nie ponosi żadnych kosztów, a także na dobrym poziomie jest świadczenie zorganizowanych środowiskowych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w domach podopiecznych.

Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi zostało objętych 24 osoby, koszt realizacji wsparcia w 2023 r. wyniósł 329.718,67 zł.

W 2023r. w ramach funkcjonowania Dziennego Domu „Senior +” została zwiększona liczba miejsc z 15 na 20 osób. Placówka jest bardzo dobrze wyposażona w sprzęt do fizjoterapii, zajęć i różnego rodzaju zajęć oraz warsztatów. W 2023 roku zakupiono 8 szt. rowerów dla uatrakcyjnienia oferty przeznaczonej dla seniorów. Dzięki posiadanym urządzeniom i wyposażeniu uczestnicy Dziennego Domu w specjalistycznych, komfortowych warunkach optymalizują swój stan zdrowia do najwyższego poziomu.

W roku 2023 dokonano zakupu szafki z alarmem na defibrylator wewnętrzny, w posiadanym AED wymieniono elektrody i baterie, pozostaje on do użytku w razie potrzeby w budynku Dziennego Domu Senior+, ul. Gdańska 4, w godzinach od 8:00-18:00 w dni powszednie (poniedziałek-piątek). Lokalizacja została oznaczony w bazie „Ratuj z sercem”.

W 2023 roku realizowano wsparcie w formie Opieki Wytchnieniowej dla opiekunów osób z niepełnosprawnością, którzy sprawują bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną, będącą całkowicie niesamodzielną, która stale przebywa w domu i wymaga wysokiego poziomu wsparcia. Na terenie gminy Różan realizowano to zadanie dla 8 beneficjentów, w tym 6 osób opiekujących się dorosłymi osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz dla 2 opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami.

W 2023 r. Gmina Różan otrzymała zwiększoną kwotę dotacji w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” o 5.000,00 zł z przeznaczeniem na dowóz gorącego posiłku dla osób starszych i niepełnosprawnych. Zadanie to było realizowane dla 5 osób – mieszkańców gminy Różan. Posiłek i dowóz posiłku dla beneficjentów był nieodpłatny, realizowany od poniedziałku do piątku.

Cel strategiczny 4.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i uzależnieniom oraz zwiększenie dostępu do placówek ochrony zdrowia.

Uzależnienia to problem światowy, ogólnokrajowy, jeszcze do niedawna charakterystyczny tylko dla dużych aglomeracji miejskich, a bardzo lekceważony w małych miasteczkach i na wsi, jednakże występuje także naszej gminie.

W gminie Różan najliczniej występują uzależnienia:

- od alkoholu,
- od palenia tytoniu.

Problemami tymi zajmuje się głównie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W tym zakresie współpracuje ze szkołami, Policją, OPS, Poradnią Rodzinną w Makowie – Maz., Poradnią Leczenia Uzależnień.

W Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w każdy drugi piątek miesiąca w godzinach od 16⁰⁰ do 19⁰⁰ i w Urzędzie Gminy w każdy trzeci wtorek miesiąca w godzinach od 8⁰⁰ do 11⁰⁰, od 2010 roku działa Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin prowadzony przez specjalistę terapii uzależnień.

W roku 2023 udzielono 49 porad, w tym osobom uzależnionym 12 i 37 współuzależnionym.

W pomieszczeniach Dziennego Domu „Senior+” funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego pod nazwą „Świetlica opiekuńczo – wychowawcza”. Zajęcia pod opieką wychowawcy odbywają się we wszystkie dni robocze w godz. 14:00 – 18:00. Wprawdzie jest przeznaczona dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, ale przychodzą do niej również dzieci z tzw. rodzin „normalnych”. Integracja tych dzieci jest trudna, ale bardzo korzystna dla wszystkich uczestników.

Świetlica zapewnia dzieciom pomoc w nauce, rozwój ich zainteresowań, organizację czasu wolnego poprzez ciekawe i kształcące zabawy oraz zajęcia sportowe. Jej mankamentem jest brak stałej i efektywnej współpracy rodziców dziecka z pracownikiem świetlicy. Zajęcia w

światlicy opiekuńczo- wychowawczej i w GOUK to wspaniałe alternatywne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież z naszej gminy.

Cel strategiczny 5.

Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w Gminie Różan

W ramach działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło: 16 Niebieskich Kart, w tym:

- 13 z Komisariatu Policji w Różanie
- 3 z Ośrodka Pomocy Społecznej w Różanie

Kontynuowano 5 procedur Niebieska Karta z 2022 roku.

Odbyło się:

- 7 posiedzenia całego Zespołu,
- 36 posiedzeń grup roboczych oraz 6 posiedzeń grup diagnostyczno – pomocowych

Cel strategiczny 6.

Rozwój odpowiedzialności obywatelskiej i pomocy społecznej w Gminie

Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Różanie w roku 2023 przedstawiała się następująco:

kierownik - 1 osoba,

główny księgowy- 1 osoba,

pracownicy socjalni – 3 osoby,

terapeuta – 1 osoba,

pielęgniarki – 2 osoby,

opiekunki środowiskowe –5 osób,

opiekun osób starszych – 1 osoba,

specjalista pracy z rodziną – 2 osoby,

asystent rodziny – 1 osoba,

wychowawca- 1 osoba,

pomoc administracyjna- 1 osoba

asystent rodziny – 1 osoba,

Kadra OPS nieustannie podnosi swoje kwalifikacje, biorąc udział w kursach i szkoleniach specjalistycznych. Ma to znaczący wpływ na doskonalenie warsztatu pracy socjalnej, który aktualnie jest najbardziej porządanym w systemie pomocy społecznej.

W gminie Różan nie ma problemu bezdomności, polegającego na przebywaniu osób w pustostanach, szopach, śmietnikach, itp. OPS posiada aktualne informacje o sieci placówek dla osób bezdomnych, gdzie można umieścić osoby bezdomne niezdolne do samodzielnego życia. OPS podpisał umowę na zapewnienie schronienia jeśli zaszłaby taka potrzeba ze schroniskiem dla osób bezdomnych

Główną przyczyną przedmiotowego zagrożenia jest niepełnosprawność, zaburzenia psychiczne, podeszły wiek, nadużywanie alkoholu, niezaradność życiowa. Jest to grupa najtrudniejszych klientów. Osoby te zostały objęte szczególnym nadzorem przez pracowników OPS i Policję. Systematyczne wizytacje w tych rodzinach zapobiegają szerzeniu się patologii i nieszczęśliwym wypadkom.

I. Inne zadania.

Strategia zawiera zadania przewidziane do realizacji przez wiele różnych instytucji, które powinny na bieżąco analizować ich wykonanie oraz dokonywać okresowego podsumowania swojej działalności w tym zakresie, składając Burmistrzowi sprawozdanie roczne.

Materiały dostarczone przez poszczególne instytucje zostały zamieszczone w tym sprawozdaniu w oryginalnej formie.

Realizacja tych zadań przez poszczególne jednostki w 2023 r. przebiegała następująco:

1. Przedszkole Samorządowe w Różanie.

dotyczy: Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Różan

1. Realizacja programu *Posilek w szkole i w domu* – w 2023 r od 01.01.2023 do 30.06.2023 objęto 13 dzieci a od 01.09.2023 do 31.12.2023r pomocą w zakresie dożywiania objęto 14 wychowanków przedszkola .

2. Wychowaniem przedszkolnym objęto w pierwszej kolejności dzieci z rodzin wielodzietnych, dzieci niepełnosprawne, mające niepełnosprawnych rodziców lub rodzeństwo, dzieci objęte pieczęcią zastępczą .

2.Kontynuowano promocję modelu zdrowego stylu życia oraz kształtowano postawy prozdrowotne poprzez realizację programów profilaktycznych rekomendowanych przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w Makowie Maz. takich jak *Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami* ,*Skąd się biorą produkty ekologiczne* . Cele wyżej wymienionych programów projektowane były na dzieci a także na rodziców wychowanków.

3.Zgodnie z obowiązującymi przepisami w przedszkolu organizowano pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci i ich rodziców w formie zajęć specjalistycznych (zajęć z psychologiem rozwijających kompetencje emocjonalno społeczne , logopedycznych, terapii pedagogicznej, zajęcia z pedagogiem specjalnym , dodatkowe zajęcia rewalidacyjne dla dzieci z orzeczeniem o kształceniu specjalnym a także indywidualne nauczanie domowe dla 1 dziecka, którego stan zdrowia uniemożliwiał spełnianie obowiązkowego rocznego przygotowania w przedszkolu).

Wspierano rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

Diagnozowanie poziomu rozwoju dziecka we wszystkich sferach , a w razie wystąpienia deficytów rozwojowych obejmowano dzieci pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie przedszkola w postaci zajęć specjalistycznych, logopedycznych, terapeutycznych, rewalidacyjnych lub proponowano terapie w PPP.

Rodzice korzystali na bieżąco z porad i konsultacji ze specjalistami w przedszkolu a także w Poradni Psychologiczno Pedagogicznej w Makowie Maz. oraz w razie potrzeb ze wskazanych innych poradni specjalistycznych .

W roku 2023 w ramach wspomagania wychowawczej roli rodziny podjęto następujące działania :

- Prelekcja dla rodziców na temat *Wpływ czytania na rozwój dzieci* (podczas zebrania z rodzicami)
- Realizacja we współpracy z rodzicami projektu *Mały Miś w świecie wielkiej literatury(ruchoma biblioteczka)*
- *Najpiękniej czyta moja mama i mój tata* -aktywizowanie rodziców do aktywnego udziału w realizacji programu *Czytające przedszkola* .
- *Homotabletis- nie bądź tabletowym rodzicem* -film profilaktyczny dla rodziców w ramach DBI
- *Dni adaptacyjne* dla dzieci i rodziców rozpoczynających edukację w przedszkolu
- Organizowanie spotkań indywidualnych ze specjalistami na terenie przedszkola (psychologiem ,logopedą ,terapeutą, pedagogiem specjalnym) oraz spotkań z udziałem

zespołu specjalistów w celu dokonania Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Dziecka z niepełnosprawnościami

- Angażowanie rodziców do organizowanych na terenie przedszkola uroczystości i przedsięwzięć - spotkania integracyjne m.in. *Piknik Rodzinny* w ogrodzie przedszkolnym z okazji *Dnia Rodziny*, zabawy integracyjne , pokaz umiejętności muzyczno-ruchowych dzieci , *Pożeracz nakrętek* - tworzenie pojemnika z pomocą rodziców , *Kiermasz ozdób bożonarodzeniowych* , *Kiermasz pierników* , *Kiermasz wielkanocny (we współpracy z Radą Rodziców)*
- Organizacja świąt integracyjnych z udziałem członków rodzin *Dzień Babci i Dziadka* , *Spotkania przedświąteczne* , *Pasowanie na przedszkolaka*
- Prelekcja pedagoga na temat *Modele wychowania małego dziecka*
- W ramach preorientacji zawodowej wykorzystanie zawodów rodziców do realizacji podstawy wychowania przedszkolnego w tym nauki zasad bezpieczeństwa
- Współpracowano na bieżąco z rodzicami dzieci w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych przedszkola i domu rodzinnego
- Pedagogizowano rodziców za pomocą organizowanych w przedszkolu gazetek tematycznych .

Podejmowano inicjatywy służące rozwojowi dzieci

W zakresie bezpieczeństwa ,zdrowia fizycznego i psychicznego ;

- *Spotkanie z policjantem ,Wielka sprawa nasze prawa - Dzień Praw Dziecka, Dzień Przedszkolaka ,Spotkanie ze strażakiem*
- Warsztaty z ratownikiem medycznym i nauka pierwszej pomocy pod hasłem *Bezpieczne ferie*
- Zajęcia edukacyjne dla dzieci *Jak dbać o prawidłową postawę ciała oraz warsztaty kształtujące nawyki zdrowego odżywiania (wykonywanie kanapek ,soku ,sałatki owocowej)*
- *Gotuj się na zmiany -projekt edukacyjny we współpracy z PSSE w Makowie Maz.*
W ramach projektu teatrzyk Witaminki dla księżniczki Marcelinki, spotkanie z dietetykiem ,poznanie piramidy zdrowia i zasad zdrowego odżywiania się .
- W celu rozwijania zainteresowań i zdolności dzieci organizowano konkursy recytatorskie , projekty we współpracy z Biblioteką Publiczną m.in. *Wielka Książka Mały Człowiek* , cykl warsztatów czytelniczych *Z bajką po Europie* oraz konkurs recytatorski *Wiosna wierszem malowana* .

- *Dobra Ekspresja Emocji* , *Nasze emocje i uczucia* , *Asertywność -co to takiego ?* – warsztaty w każdej grupie wiekowej prowadzone przez psychologa
- Kontynuacja programu profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od internetu i gier *Necio.pl* edukującego także rodziców na temat roztrzonego korzystania przez dzieci z zasobów cyfrowych , telefonów komórkowych.
- Kontynuacja działań wychowawczych zmierzających do wychowania do powszechnie obowiązujących wartości oraz do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę ,piękno i dobro a w szczególności pomoc słabszym ,mniej zaradnym i potrzebującym ,osobom starszym: dzieci brały udział w wielu akcjach charytatywnych *Miska dla schroniska* ,*WOŚP*, *Razem na Święta* ,*Szkoła Pamięta a także w teatrykach organizowanych w przedszkolu* ,poruszających tematykę wychowania do wartości
- Współpraca z Domem Dziennego Pobytu Senior Vigor+
- Wycieczki autokarowe (Muzeum Kultury Kurpiowskiej ,do Centrum Nauki
- Prowadzono inicjatywy służące rozwojowi dzieci m.in. na rzecz udostępniania szerszego kanonu i założeń edukacji klasycznej sięgano do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy (kontynuowano ogólnopolski *projekt Angielskie bajanie. Klasyka Baśni Multisensorycznie* - w ramach nauki języka angielskiego w przedszkolu
- Wzbogacano bazę dydaktyczną służącą rozwojowi procesów poznawczych ,przybory do zabaw muzyczno-ruchowych prowadzonych nowatorskimi metodami a także wzbogacono gabinety specjalistów o pomoce dydaktyczne do realizacji zajęć z pomocy psychologicznej oraz do pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (specjalistyczne oprogramowanie , tablety dla specjalistów).

2. Szkoła Podstawowa im. I Dywizji T. Kościuszki.

W odpowiedzi na pismo z dnia 8 marca 2024 r. OPS.031.1.2024 informuję, że w Szkole Podstawowej w Róźnie realizowane były zadania przewidziane do wykonania w 2023 roku, zawarte w uchwałach Rady Miejskiej w Róźnie.

Uchwała Nr XXXVII238.2021 Rady Miejskiej w Róźnie z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Różan na lata 2021 – 2030 w 1. celu strategicznym tj. Tworzenie zintegrowanego systemu działań na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin w 1. celu operacyjnym *Wspieranie rodzin w ich prawidłowym funkcjonowaniu i przeciwdziałanie bezradności opiekuńczo-wychowawczej* przewiduje działania dla szkoły w zakresie diagnozowania problemów i zagrożeń, ciągłej analizy sytuacji

dzieci i młodzieży przy szerokiej współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej. Współpraca szkoły z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Różanie w minionym roku przebiegała właściwie i dotyczyła szeregu działań służących poprawie sytuacji dzieci w rodzinach. W przypadkach trudnej sytuacji rodzinnej i szkolnej uczniów, dyrekcja szkoły, pedagog szkolny i wychowawcy oddziałów podejmowali konsultacje z rodzicami uczniów, nawiązywali kontakty i wspólne działania z pracownikami opieki społecznej, kuratorami rodzin. Szkoła pozostawała w stałym kontakcie z asystentem rodziny, wspólnie analizowana była sytuacja rodzinna, szkolna a nawet zdrowotna uczniów z rodzin korzystających z usług asystenta, ustalane były i realizowane też wspólne działania.

W oddziałach IV – VIII w szkole realizowane były zajęcia edukacyjne z *Wychowania do życia w rodzinie*. Podczas zajęć uczniowie otrzymywali informacje dotyczące wartości rodziny, więzi istotnych w budowaniu relacji z innymi osobami. Treści te na bieżąco pojawiały się też w oddziałach I – VIII na zajęciach z wychowawcami i pedagogiem, w ramach m. in. realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego, programu pracy szkoły oraz planów pracy wychowawczej.

W roku 2023 w szkole zorganizowano szereg działań profilaktycznych w ramach profilaktyki uzależnień, zdrowia psychicznego i fizycznego, przeciwdziałania zjawisku cyberprzemocy oraz rozwijania zainteresowań uczniów oddziałów I – VIII oraz grupie przedszkolnej „0”. *Wyloguj się z sieci*”, „ *Cyberbullying – mowa nienawiści. Bądź bezpieczny w sieci*” oraz rekomendowany program profilaktyczny „*Debata*” to tematy skierowane do uczniów w formie warsztatów. Działanie to objęło ogół uczniów w szkole. Poza tym zrealizowano zajęcia „*Złość i gniew, czyli jak radzić sobie z emocjami*”, program profilaktyczny „*Cukierki*” oraz warsztaty profilaktyczne „*Równowaga i zdrowie psychiczne*”.

Szkoła podejmowała działania interwencyjne i prewencyjne w zakresie pomocy rodzicom w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, rozwoju profilaktyki oraz promowaniu modelu zdrowego stylu życia. W miarę możliwości i dostępu informacji, na bieżąco monitorowane były sytuacje rodzinne i potrzeby uczniów. Chcąc zwrócić uwagę rodziców uczniów naszej szkoły na nowe zagrożenia i niebezpieczeństwa, które mogą napotkać dzieci i młodzież w sieci, chcąc też zainteresować rodziców profilaktyką, co wiąże się z treściami programu wychowawczo-profilaktycznego, częścią skierowaną do rodziców, w roku 2023 skierowaliśmy do nich prelekcję „*Cyberbullying- mowa nienawiści*” oraz „*Wygraj ze stresem i depresją*”.

Cel zapobiegania patologiom w rodzinie realizowany był przez organizowanie zajęć dodatkowych w szkole, umożliwiających rozwijanie zainteresowań uczniów, wskazywanie dzieciom i młodzieży, wzorców zdrowego stylu życia, nawiązywania właściwych relacji,

odpowiednich form spędzania czasu wolnego. Realizowane były też programy zalecane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Makowie Mazowieckim. W roku 2023 zrealizowano programy promujące zdrowy styl życia „*Nie pal przy mnie, proszę*”, „*Znajdź właściwe rozwiązanie*”, „*Trzymaj formę*”, „*Krajowy program zapobiegania zakażeniom HIV i zwalczania AIDS*” realizowane wśród młodzieży oraz „*Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami*” i „*Żyj dobrze*”. Zrealizowany został też Program Prewencji Spożycia Alkoholu przez młodzież „*Smashed*”.

W ramach realizacji działań celu operacyjnego 2. dotyczącego wyrównywania szans rozwojowych dzieci i młodzieży oraz wspierania ich edukacji w szkole organizowane były następujące zajęcia pozalekcyjne: dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, logopedyczne, o charakterze terapeutycznym oraz zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności zajęcia związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności z różnych dziedzin m. in. muzyczne, sportowe, plastyczne, przyrodnicze i językowe. Szeroka gama zajęć dodatkowych wspiera psychofizyczny rozwój dzieci i młodzieży uwzględniając ich dysfunkcje, pozwala wyrównywać szanse edukacyjne, daje uczniom możliwość osiągnięcia sukcesu.

Członkowie rady pedagogicznej odbyli wiele szkoleń w roku 2023 zarówno w ramach wewnątrzszkolnego jak i zewnętrznego doskonalenia zawodowego, przy czym tematyka szkoleń była bardzo szeroka, związana m.in. z kierunkami polityki oświatowej państwa i oczywiście bieżącymi potrzebami szkoły.

Na bieżąco odbywa się indywidualizacja należna wszystkim uczniom w nauczaniu podczas zajęć edukacyjnych, zajęć rewalidacyjnych oraz innych dodatkowych. Uczniowie niepełnosprawni posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej czy też uczniowie, których rodzice przedstawili zaświadczenia lekarskie o czasowym leczeniu lub chorobie przewlekłej, podlegali szczególnej uwadze nauczycieli i kierowana była do nich pomoc psychologiczno-pedagogiczna. W ten sposób realizowane było zadanie wspierania rozwoju uczniów w szkole podstawowej dotyczące korzystania przez uczniów z dostosowania wymagań edukacyjnych do ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Mieli dostęp do wszystkich zajęć, jakie oferuje szkoła, a zgodnie z zaleceniami specjalistów, warunki dostosowywane były do ich potrzeb i możliwości z uwagi na deficyty rozwojowe i stan zdrowia poszczególnych osób.

W/w działania odnoszą się również do realizacji celu strategicznego 2. *Zmniejszenie rozmiarów bezrobocia i ubóstwa* w zakresie zapewnienia ubogim pomocy oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Cel strategiczny 4. odnoszący się do przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzależnieniom oraz zwiększenia dostępu do placówek ochrony zdrowia, w celu operacyjnym

1. *Profilaktyka i zmniejszanie skutków problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie*, skierowany był również do realizacji w szkole. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych otrzymywanych przez szkołę w formie ulotek od instytucji działających na rzecz promocji zdrowia (ośrodek pomocy społecznej, przychodnie lekarskie, sanepid), podczas stacjonarnych zebrań z rodzicami uczniów, to forma realizacji zadania. Poza tym w szkole prowadzona była kampania informacyjna na temat instytucji pomocowych, działających na rzecz profilaktyki uzależnień, przemocy i zapobiegania patologiom w rodzinie. Treści te realizowano na wcześniej przytoczonych warsztatach i szkoleniach oraz podczas zajęć wychowawczo – profilaktycznych, zajęć edukacyjnych z wychowania do życia w rodzinie, biologii, przyrody i zajęć uczniów I – VIII z wychowawcami.

W grudniu 2023 roku wśród uczniów oddziałów I – III i „0” przeprowadzono cykliczny konkurs *„W zdrowym ciele zdrowy duch”*, a wśród uczniów IV – VIII *„W zdrowym ciele zdrowy duch – nie piję, nie palę, nie biorę”*. W tym działaniu profilaktycznym wzięli udział wszyscy uczniowie naszej szkoły.

Uchwała Nr XXIX.187.2021 Rady Miejskiej w Róźnie z dnia 7 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Różan na lata 2021 – 2023 jako główny cel podaje utworzenie systemu zintegrowanych działań, które mają na celu wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej na terenie Gminy Różan. W tym zakresie szkoła współpracowała z ośrodkiem pomocy społecznej i policją. Główny cel to troska o zaspokajanie podstawowych potrzeb dzieci, monitorowanie sytuacji dzieci i rodzin, zapobieganie patologiom i pomoc w rozwiązywaniu trudności. Pielęgniarka szkolna monitoruje sytuację zdrowotną dzieci. Zadanie pomocy w edukacji dzieci i młodzieży poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych zostało już szerzej omówione w poprzednim punkcie. Stale realizowane działania w szkole to również poradnictwo dla rodzin dysfunkcyjnych, wskazywanie placówek pomocowych, z których rodziny miały możliwość korzystania. W ramach wspierania rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami, zaspokajania ich potrzeb edukacyjnych, stale monitorowane i udoskonalane były warunki umożliwiające naukę w szkole ogólnodostępnej. Szczególne wsparcie pedagogiczne w ramach edukacji włączającej otrzymywali uczniowie z orzeczeniami i opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz przewlekle chorzy.

Zwiększeniu świadomości rodziców i uczniów na temat prawidłowego przebiegu procesu wychowania, eliminowaniu negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży, zwiększeniu bezpieczeństwa dzieci, ograniczeniu uzależnień oraz wzrostowi poziomu wiedzy

i świadomości na temat prawidłowych relacji w rodzinie służyły działania dotyczące profilaktyki, warsztaty i szereg zajęć edukacyjnych.

3. Zespół Szkół w Różanie.

Cel Strategiczny 1.

Tworzenie zintegrowanego systemu działań na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin

- Diagnozowanie problemów i zagrożeń rodzin.
- Współpraca z wymiarem sprawiedliwości, szczególnie z sądem rodzinnym oraz kuratorami sądowymi.
- Promowanie prawidłowego modelu rodziny.
- Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w celu analizy sytuacji młodzieży z rodzin zagrożonych marginalizacją.
- Współpraca z asystentem rodziny.
- Doposażenie placówki w nowoczesny sprzęt i środki dydaktyczne.
- Organizowanie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych (zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z języka polskiego, matematyki, języka angielskiego, zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, zajęć zwiększających kompetencje emocjonalno – społeczne, terapia pedagogiczna, zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się, terapia ręki, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia dodatkowe z języka polskiego dla uczniów Ukraińskich, zajęć sportowych, koła informatycznego).
- Doskonalenie kadry pedagogicznej.

Cel Strategiczny 2.

Zmniejszenie rozmiarów bezrobocia i ubóstwa

- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Makowie Mazowieckim.
- Zatrudnienie wspierane tj. prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne (3 osoby).
- Organizowanie staży (2 osoby).
- Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku.

Cel Strategiczny 3.

Tworzenie systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych

- Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi.
- Kreowanie właściwych postaw wobec osób starszych i niepełnosprawnych.
- Zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat niepełnosprawności.
- Likwidowanie barier architektonicznych (łazienki dla niepełnosprawnych).

Cel Strategiczny 4.

- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i uzależnieniom oraz zwiększenie dostępu do placówek ochrony zdrowia
- Realizacja gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
- Realizacja gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
- Realizacja gminnego Programu Wspierania Rodziny, gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Edukacja młodzieży i rodziców w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie.
- Promowanie zdrowego trybu życia.

Cel Strategiczny 5.

Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w Gminie Różan

- Podejmowanie współpracy z służbami porządku publicznego w celu wykrywania i eliminowania niepoprawnych zachowań wśród młodzieży.
- Zapobieganie działaniom krzywdzącym dzieci.
- Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie uzależnień i przestępczości.
- Organizowanie pogadanek, akcji i kampanii w szkole.

4. Posterunek Policji w Różanie.

W ramach zmniejszenia udziału osób nietrzeźwych w naruszaniu prawa i porządku publicznego policjanci z Posterunku Policji w Różanie przeprowadzili łącznie 9 postępowań

przygotowawczych o czyn z art. 178a § 1 kk dotyczące prowadzenia pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości, z których wszystkie zakończono aktem oskarżenia. W kierunku art. 244 kk przeprowadzono 6 postępowań przygotowawczych, które również zakończono aktem oskarżenia. Przeprowadzono również czynności wyjaśniające w kierunku art. 180a kk, gdzie wszczęto 2 postępowania, które zostały zakończone aktem oskarżenia. Wszczęto także jedno postępowanie w kierunku art. 177 kk, które zakończono umorzeniem. W ramach współpracy Komenda Powiatowa Policji w Makowie Maz. Wydział Ruchu Drogowego zwiększył liczbę patroli zmotoryzowanych na drogach miasta i gminy Różan.

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2023 roku policjanci przeprowadzili łącznie 124 interwencje domowych (75 w obrębie miejskim i 49 na obszarze wiejskim gminy), podczas których policjanci założyli 16 Niebieskich Kart. W 2023 roku na terenie miasta i gminy Różan wszczęto dwa postępowania z art. 207 § 1 kk. Zastosowano czterokrotnie nakaz opuszczenia i zakaz zbliżania się do miejsca zamieszkania na podstawie uprawnień policji zgodnie z art. 15ab Ustawy o policji.

W ramach przeciwdziałania przemocy wśród dzieci i młodzieży w ubiegłym roku przeprowadzono spotkania, rozmów z młodzieżą szkolną i pedagogami na temat przemocy w rodzinie, środków odurzających i alkoholizmu.

W 2023 roku na terenie miasta i gminy Różan ujawniono 6 przypadków spożywania alkoholu w miejscach publicznych, za które nałożono mandaty karne lub sporządzono wiosek o ukaranie do sądu. W porównaniu do 2022 roku Posterunek Policji w Różanie odnotował spadkowy trend liczby osób spożywających alkohol w miejscu publicznym. W 2023 nie ujawniono przypadków sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Różanie.

Celem działań realizowanych w 2023 r. była promocja zdrowego stylu życia, a przez to zmniejszenie zachowań ryzykownych oraz doskonalenie umiejętności przeciwstawiania się patologiom, wzmocnienie rozwoju osobowego i uświadomienie młodym ludziom następstw używania środków psychoaktywnych.

W lutym uczniowie klas I-III uczestniczyli w spektaklu profilaktycznym pt: „O rybaku i złotej rybce”. W miejscowości Załużie odbył się plastyczny konkurs profilaktyczny pod

hasłem „Fonoholizm – mówimy STOP” mający na celu ukazanie jak destrukcyjnie oddziałuje na młody organizm uzależnienie od telefonu i gier komputerowych.

W świetlicy opiekuńczo-wychowawczej przeprowadzono zajęcia profilaktyczne dotyczące nadmiernego i szkodliwego używania telefonu komórkowego pod hasłem: „Świat bez uzależnienia od komputera i internetu”.

W kwietniu w Szkole Podstawowej przeprowadzono 3 realizacje programu profilaktycznego „DEBATA”, którego celem jest wzmocnienie postaw pro abstynenckich u nastolatków.

W maju w Szkole Podstawowej odbył się konkurs ekologiczno-profilaktyczny mający na celu zaangażowanie dzieci i młodzieży do kreatywnego spędzania wolnego czasu, rozwijania zdolności poznawczych i twórczych oraz przeciwdziałania uzależnieniom.

W maju i czerwcu przeprowadzono warsztaty profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym pt. „Wyloguj się z sieci” oraz z zakresu przeciwdziałania cyberprzemocy pt. „Cyberbullying – Mowa Nienawiści. Bądź bezpieczny w Sieci”.

W czerwcu w Szkole Podstawowej przeprowadzono konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia o problematyce antynikotynowej i antyalkoholowej.

Jak co roku w odbyła się prozdrowotna impreza pod hasłem „Zdrowy Europejczyk”, uczestnicy mieli okazję pogłębić temat zdrowego odżywiania, aktywnego spędzania wolnego czasu oraz szkodliwości różnego rodzaju używek. Przeprowadzono również konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia, uczestników konkursu nagrodzono upominkami.

W lipcu dofinansowano wyjazd na 30 Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Licheniu dla grup AA, Al.-Anon oraz członków ich rodzin.

W listopadzie i grudniu odbyło się 10 realizacji programu profilaktycznego „CUKIERKI”, 5 realizacji programu profilaktycznego „DEBATA”,.

Przeprowadzono warsztaty profilaktyczne i szkolenie dla rodziców pt. „Wygraj ze stresem i depresją”.

W grudniu wśród dzieci z Przedszkola Samorządowego, Niepublicznego Przedszkola Językowego Buen Camino oraz uczniów Szkoły Podstawowej przeprowadzono piętnastą edycję konkursu plastycznego promującego zdrowy styl życia pod hasłem: „W zdrowym ciele zdrowy duch”, wszyscy uczestnicy otrzymali upominki.

6. Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie.

W ramach działalności Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury w Różanie w 2023 r. dzieci oraz młodzież mogły rozwijać swoje pasje plastyczne, taneczne, wokalne i teatralne. W ofercie GOUK znajdowały się zajęcia: plastyczne, teatralne, wokalne, art-deco, nauka gry na instrumentach klawiszowych, dętych oraz gitarze. Dla mieszkańców gminy Różan

zajęcia były bezpłatne. W GOUK odbywały się również płatne zajęcia taneczne oraz z języka angielskiego. Większość wydarzeń kulturalnych, jakie w 2023 r. organizował GOUK miały formę otwartą, dlatego osoby mniej zamożne mogły z nich skorzystać.

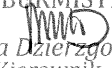
Edukacja kulturalna oraz upowszechnianie kultury wśród mieszkańców naszej gminy polega na ich udziale w przedsięwzięciach kulturalnych organizowanych przez GOUK.

W roku 2023 GOUK organizował dla mieszkańców wydarzenia kulturalne np. raz w miesiącu odbywały się darmowe Koncerty Filharmonii Narodowej, imprezy cykliczne, plenerowe: Dni Różana oraz Piknik Military. Organizując tego typu wydarzenia kulturalne staramy się zachęcić odbiorców nie tylko do biernego kontaktu z kulturą i sztuką, ale przede wszystkim do czynnego udziału w życiu kulturalnym i artystycznym. Uczestnicy mogą wziąć udział w uroczystościach, wystawach, koncertach, warsztatach oraz różnorodnych formach zajęć stałych.

Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie w 2023 r. współpracował z miejscowymi szkołami, przedszkolami, zakładami, OPS, PSP, OSP, Dziennym Domem Seniora+, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sekcją Gołębi Poczтовых, Kołem Wędkarskim „Różanka”, Stowarzyszeniem Aktywnych Pań w Załuziu, Stowarzyszeniem Miłośników Ziemi Różańskiej oraz Uczniowskim Klubem Sportowym FC 2012 Różan. Ośrodek świadczył usługi w postaci: użyczenia sal, sprzętu muzycznego, nagłośnienia, oświetlenia, drukował pomoce dydaktyczne, plakaty, ulotki, zaproszenia itp.

GOUK od stycznia do grudnia 2023 r. wydał 3 numery „Świerszcza Różańskiego”, w których informował mieszkańców o bieżących wydarzeniach z życia gminy, zamieszczał bieżące informacje, artykuły o zdrowiu, regulacjach prawnych, imprezach sportowych, artystycznych i problemach społecznych.

Różan, dnia 22.03.2024r.

Z up. BURMISTRZA

Monika Dzierżogowska
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Różanie